

DZIENNIK URZĘDOWY

C. i K. KOMENDY OBWODOWEJ w OPATOWIE.

Prenumerata kwartalnie 3 korony,
Numer pojedynczy 10 halerzy.

Nr. 11.

OPATÓW, dnia 1. czerwca 1916.

TREŚĆ: 1) Rozkaz do armii 2) Sądownictwo 3) Monopol spirytusowy i wódczany 4) Rozporz. Naczelnego Wodza armii z 4 maja 1916, dotyczące monopolu cukrowego i przymusu koncesyjnego dla handlu cukrem, 5) Cchrząszcze—obwieszczenie. 6) Zastosowanie pokrzywy do wytworzenia włókien tkackich. 7) Huty żelazne. 8) Towarzystwo ubezpieczeń „Snop”. 9) Ubezpieczenia w obszarze okupowanym. 10) Ogłoszenie o przyjmowaniu do służby przy żandarmerji.

1.

Rozkaz do armii.

Dziś minął rok od czasu, gdy Włochy dopuścili się zdawna uplanowanej i troskliwie przygotowanej zdrady na monarchii przez wypowiedzenie nam wojny. Rozporządzając pół milionem karabinów ośm razy silniejszy od nas, stał wówczas nieprzyjaciel groźnie na naszej granicy. Z arogancką chwałbą przyrzekali kierujący mężowie włoscy wprowadzonemu w błąd ludowi łatwe i pewne zwycięstwo. W szybkim szturmie miał się dostać włoski oręż poprzez „niewyswobodzone“ obszary aż do serca naszej ojczyzny i rozbijając je, miał rozstrzygnąć wojnę światową. Ale nieustraszeni obrońcy nakazali przeciwnikowi stanąć wszędzie, gdzie im to mój rozkaz wyznaczył. Nasz pochód zwycięzki na północy nie został wytrzymany przez ów zdradziecki napad z tyłu. Powoli zdołałem potem naszą słabą ochronę graniczną wzmocnić innemi wojskami, które stały się wolne, o ile tego położenie wojenne żądało. Cztery bitwy nad Soczą, mnóstwo utarczek na całym froncie od przełęczy Stillskiej do morza usprawiedliwiły moje zaufanie w naszą siłę obronną. W tym czasie Galicya

wyswobodzona od nieprzyjaciela, i wielki obszar nieprzyjacielski został obsadzony, Serbia została znowu pobita, zdobyto Czarnogórę i Albanję. Aż do niedawna tylko nasza dzielna flota i mężni lotnicy mogli szerzyć postrach i zamieszanie na włoskiem terytorjum. Prawie cały rok musieliśmy cierpliwie czekać, aż wybije godzina ataku i odwetu. Nareszcie ta godzina przyszła. Już nasz pierwszy szturm wyrząbał ogromny wyłom w nieprzyjacielskim froncie. Wiele zrobiono, wiele pozostaje do zrobienia. Wiem i czuję jednak, że waleczność i wytrwałość tego dokażą.

Żołnierze frontu południowo-zachodniego! Niezapominajcie w bitwie, że Włochy są winne przedłużenia wojny; niezapominajcie krwawych ofiar które to kosztowało, uwolnijcie swoją ziemię od najezdznika, stwórcie dla Monarchii także na południowym-zachodzie granicę, której ona w przyszłości dla swego bezpieczeństwa potrzebuje.

Towarzyszą Wam moje najserdeczniejsze życzenia i najserdeczniejsze życzenia wszystkich waszych towarzyszy,

ARCYKSIĄŻE FRYDERYK, marszałek polny.

2.

Sądownictwo.

1.

ORGANIZACYA SĄDOWA

obowiązująca od 1 czerwca 1916.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 9. Maja 1916 r. dotyczące sądownictwa.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej przeniesionej na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski polegających administracyi wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany) co następuje:

Artykuł I.

Organizacya sądownictwa.

Sądownictwo, o ile nie jest przekazane Sądom wojskowym (polowym) sprawują po części Sądy pokoju w pierwszej instancyi, a Sądy Komend obwodowych w drugiej instancyi (sądownictwo niższe), po części zaś Trybunały w pierwszej instancyi a Sąd Apelacyjny Jenerał-Gubernatorstwa w drugiej instancyi (sądownictwo wyższe).

Artykuł II.

Sądownictwo 'niższe.

a) Sądy pokojowe.

§ 1.

Sądy pokoju wstępują w miejsce dotychczasowych Sądów gminnych i Sądów pokoju.

Każdy Sąd pokoju sprawuje w swoim okręgu urzędowym sądownictwo we wszystkich sprawach, w których dotychczas właściwym był Sąd gminny lub Sąd pokoju.

Sędziów pokoju, ławników i sekretarzy mianuje Komendant obwodu, który może ich też każdej chwili usunąć.

Zresztą obowiązują co do składu i toku urzędowania Sądów pokoju przepisy obowiązujące dla Sądów gminnych.

Sędzia państwowy, ustanowiony jako sędzia pokoju, wydaje wyroki bez współudziału ławników.

§ 2.

Komendant obwodu może za zezwoleniem Jenerał Gubernatora zarządzić w obrębie obwodu zmiany co do siedzib i okręgów Sądów pokoju; zarzą-

dzenia takie będą ogłoszone w dzienniku urzędowym.

b) Sądy obwodowe

§ 3.

Wskutek środków prawnych przeciw rozstrzygnięciom Sądów pokoju orzeka Sąd Komendy obwodowej [Sąd obwodowy] w komplecie trzech sędziów wliczając w to przewodniczącego.

Przewodniczy powołany przez Jenerał-Gubernatora państwowy sędzia cywilny lub jego zastępca.

Jako wotantiów powołuje Komendant obwodu zależnie od stosunków miejscowych, państwowych sędziów cywilnych przydzielonych do Komendy obwodowej lub sędziów pokoju.

Sędzia pokoju, który w I. instancyi był czynny jako sędzia w pewnej sprawie, nie może brać udziału w rozpatrywaniu tej samej sprawy w II. instancyi.

§ 4.

Sąd obwodowy i jego przewodniczący [§ 3 ustępu 2] spełniają wszelkie czynności sędziowskie i administracyjne, które według ustaw krajowych były przekazane zjazdowi sędziów pokoju lub przewodniczącemu tegoż, a nie zostały zastrzeżone innej władzy.

Przewodniczący sprawuje w szczególności bezpośredni nadzór służbowy nad Sądami pokoju. Może on zamiast miejscowo właściwego delegować aż do odwołania inny Sąd pokoju do rozpatrywania pewnej sprawy lub do prowadzenia sprawy opiekuńczej i powołać innego sędziego pokoju do przewodnictwa w radzie familijnej.

Artykuł III.

Sądownictwo wyższe.

a) Trybunały

§ 5.

Do wykonywania sądownictwa w sprawach które nie są przekazane Sądom pokoju, ustanawia się, w myśl artykułu I. Trybunały:

w Kielcach dla obwodów: buskiego, jedrzejowskiego, kieleckiego, miechowskiego, olkuskiego, pińczowskiego i włoszczowskiego.

w Lublinie dla obwodów, biłgorajskiego, chełmskiego, hrubieszowskiego, janowskiego, krasnostawskiego, lubartowskiego, lubelskiego, puławskiego, tomaszowskiego i zamojskiego,

w Piotrkowie dla obwodów, dąbrowskiego, nowora-

domskiego i piofrkowskiego.

w Radomiu dla obwodów: koneieckiego, kozienickiego, opatowskiego, opoczyńskiego, radomskiego sandomierskiego i wierzbickiego,

Jenerał-Gubernatorstwo może w drodze rozporządzenia zmienić okręgi Trybunałów. Granice tych okręgów nie mogą przecinać granic obwodów,

§ 6.

Trybunał orzeka w komplecie trzech sędziów wliczając w to przewodniczącego.

Przewodniczy powołany przez Jenerał-Gubernatora cywilny sędzia państwowy lub jego zastępca.

Innych członków Trybunału mianuje Jenerał-Gubernator.

Przepisy, dotyczące załatwiania pewnych spraw przez sędziego jednostkowego, pozostają w mocy,

Trybunał spełnia dla obwodu w którym ma swą siedzibę funkcyę Sądu obwodowego (§ 3 ustęp 1, § 4).

b) Sąd Apelacyjny Jenerał Gubernatorstwa.

§ 7.

Wskutek środków prawnych przeciw rozstrzygnięciom Trybunałów orzeka Sąd apelacyjny Jenerał-Gubernatorstwa w komplecie trzech sędziów, wliczając w to przewodniczącego,

Przewodniczy powołany przez Naczelną Komentę armii cywilny sędzia państwowy lub jego zastępca. Innych członków Sądu apelacyjnego mianuje Jenerał-Gubernator.

Artykuł IV.

Prawa nadzoru.

§ 8.

Jenerał Gubernator może powołać na członków Trybunałów i Sądu Apelacyjnego Jenerał Gubernatorstwa także obeznanych z prawem obywateli c. i k. obszaru okupowanego i może ich każdej chwili złożyć z tego urzędu.

Osoby te, zarówno jak obywatele c. i k. obszaru okupowanego, powołani na sędziów pokoju lub ławników (§ 1 ust. 3) składają przy objęciu urzędowania przyrzeczenie, że będą wiernie wykonywać swoje obowiązki i rozstrzygać według prawa, ustaw i sumienia.

Przyrzeczenie odbiera od sędziów pokoju i ławników

komendant obwodu lub jego zastępca, od członków Trybunałów lub Sądu apelacyjnego Jenerał-Gubernator lub jego zastępca.

§ 9.

Przewodniczący Sądów obwodowych, Trybunałów i Sądu Apelacyjnego winni wstrzymać każdy wyrok, zapadły pod ich przewodnictwem, jeżeli jest sprzeczny z prawem i ustawą i przedłożyć go wraz z proponowanym przez siebie wyrokiem w ciągu dwudziestu czterech godzin właściwemu Komendantowi.

Właściwym Komendantem jest dla Sądu Obwodowego i Trybunału ten Komendant obwodu, na którego okręg urzędowy sprawa się rozciąga, dla Sądu apelacyjnego zaś Jenerał Gubernator.

Komendant obwodu względnie Jenerał-Gubernator winien w ciągu ośmiu dni zatwierdzić albo wyrok wstrzymany, albo wyrok proponowany przez przewodniczącego; decyzja ta będzie następnie wydana z mocą obowiązującą każdego innego wyroku, wydanego przez ten sam sąd.

§ 10.

Nadzór służbowy nad całym sądownictwem sprawuje Jenerał-Gubernator. Może on wstrzymać każdy prawomocny wyrok, zarządzić powzięcie ponownej uchwały i przekazać je innym organom sędziowskim.

Jenerał-Gubernator, a co do Sądów pokoju także przewodniczący Sądu obwodowego (§ 4 ust. 2) mogą przynaglać załatwienie spraw urzędowych grzywnami do stu koron. Nałożenie grzywny musi być poprzednio zagrożone.

Artykuł V.

Pomoc prawna.

§ 11.

Sądy i inne władze winny sobie udzielać wzajemnie pomocy prawnej.

Z zastrzeżeniem wzajemności należy udzielać pomocy prawnej także sądom i innym władzom w Monarchii austriacko-węgierskiej w Rzeszy niemieckiej i w niemieckim obszarze okupowanym.

Korespondencya bezpośrednio ze sądami i władzami zagranicznymi (ust. 2) dozwolona jest w bieżących sprawach administracyjnych i sądowych o tyle, o ile to jest potrzebne do szybszego rozstrzygnięcia sprawy. Sądy pokoju winny jednak i w tych wypadkach przedkładać Sądowi obwodowemu swoje pisma, zwrócone do władz poza obszarem okupowanym.

§ 12.

Wyroki sądów w Monarchii austriacko-węgierskiej w Rzeszy niemieckiej i w niemieckim obszarze okupowanym, oraz, ugody zawarte wobec tych sądów, winny być we wszystkich sprawach cywilnych wykonane pod tymi warunkami i w tych granicach, które obowiązują ogólnie w odnośnym państwie dla wykonywania zagranicznych wyroków cywilnych.

O dopuszczalności wykonania należy rozstrzygać w myśl artykułów 1274 do 1281 ustawy o postępowaniu cywilnem. Przez rozstrzygnięciem można dopuścić zabezpieczenie powództwa w myśl artykułu 590 i nast. ustawy o postępowaniu cywilnem. Art. 1276 ustawy o postępowaniu cywilnem uchyla się z tem ograniczeniem, że musi być przedłożony nakaz wykonania lub poświadczenie sądu zagranicznego że wyrok lub ugoda jest wykonalną. Wykonania może żądać wierzyciel wprost lub za pośrednictwem sądu zagranicznego.

Artykuł VI.

Przepisy ogólne i postępowanie,

§ 13.

Skarga Kasacyjna jest w sprawach cywilnych niedopuszczalna; w sprawach karnych dopuszczalna jest tylko przeciw wyrokom Sądów pokoju, określonym w artykule 124 ustawy o postępowaniu karnem. O wniosku co do rewizji lub kassacji wyroku według artykułów 187, 794, 794 ustawy o postępowaniu cywilnem, oraz co do wznowienia postępowania według artykułu 180 i 934 ustawy o postępowaniu karnem rozstrzyga ostatecznie Sąd apelacyjny Jenerał-Gubernatorstwa.

Istniejący porządek instancyj w sprawach opiekuńczych (artykuły 1663, 1664, 1670 ustawy o postępowaniu cywilnem) i w sprawach hipotecznych pozostaje bez zmiany. Komplet dla załatwiania spraw hipotecznych należy składać według odnośnych przepisów. O ile to nie jest wskazaniem, może Jenerał-Gubernator wydać odmienne zarządzenia.

§ 14.

W sprawach karnych prowadzi oskarżenie publicznie przed Sądami obwodowymi, Trybunałami i Sądem apelacyjnym Jenerał-Gubernatorstwa urzędnik sądowy.

Jeżeli według ustaw krajowych w przewodzie

sprawy cywilnej ma brać udział prokurator, a sąd uzna takie zastępstwo według stanu sprawy za potrzebne, należy ustanowić kuratora, który ma spełniać obowiązki prokuratora.

§ 15.

Obwieszczenia, które według dotychczasowych przepisów miały być zamieszczone w Dzienniku urzędowym byłego gubernatorstwa lub w Wiadomościach senackich, mają być umieszczone w Dzienniku rozporządzeń Jenerał-Gubernatorstwa dla austriacko-węgierskiego obszaru okupowanego w Polsce. Nadto może sąd zarządzić obwieszczenie w innych dziennikach i w inny sposób.

Postępowanie edyktalne nie może być wdrożone lub dalej prowadzone, jeżeli jest widocznem, że jeden z interesowanych nie może się o tem dowiedzieć i jeżeli mu przez to grozi niepowetowana szkoda. Natomiast można zezwolić na zabezpieczenie powództwa w myśl artykułów 590 i nast. ustawy o postępowaniu cywilnem.

§ 16.

§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. września 1915 r. Nr. 33 dz. rozp. ma opiewać;

„Dochodzenie prowadzi sąd pokoju. W wypadkach § 1 rozstrzyga Sąd pokoju sam, jeżeli nie ma być według § 3 orzeczona utrata uprawnienia przemysłowego, zamknięcie lokalu przedsiębiorstwa lub wykluczenie od zwiedzenia targów.

We wszystkich innych wypadkach ma być sprawa po ustaleniu jej stanu przedłożona do rozstrzygnięcia Trybunałowi.

Komendant obwodu może dla okręgów kilku Sądów pokoju przekazać badanie i karanie jednemu sędziemu pokoju.

W postępowaniu sądowem ma być przesłuchany przynajmniej jeden rzeczoznawca.

§ 17.

Postanowienia wyjątkowe, zwrócone wyłącznie przeciw obywatelom Monarchii austriacko-węgierskiej lub sprzymierzonego z nią mocarstwa, są uchylone.

Artykuł VII.

Postanowienia końcowe i przejściowe.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1916 r.

Sprawy które według przepisów tego rozporządzenia nie należałyby do sądu, w którym się toczą, wtedy tylko należy odstąpić, jeżeli do dnia 20 maja 1916 r. usna rozprawa się jeszcze nie odbyła, ani też nie została wyznaczona; w innych wypadkach zaś winien sąd, który sprawą się zajmował, przeprowadzić postępowanie do końca. toczące się sprawy opiekuńcze prowadzić ma nadal sąd, który dotychczas był właściwym.

ARCYKSIĄŻE FRYDERYK, marszałek polny, w. r.

2.

Akta byłego komornika sądowego w Ostrowcu

JÓZEFA MILARSKIEGO.

Akta byłego komornika sądowego w Ostrowcu Józefa Milarskiego przewiezione zostały do biura komornika sądowego w Opatowie Ludwika Kozifńskiego, o czym się interesowanych zawiadamia.

3.

ZMIANY W SĄDOWNICTWIE.

Gen. Gub. Wojsk. L. 34405/16)

Rozporządzenie Nacz. wodza z 9. maja br. dz. rozp. Nr. 58 restytuuje trybunały cywilne w miastach gubernialnych w dawnym ich ustroju. Sądy gminne są zrównane ze sądami pokoju i temsamem rozszerzony jest ich zakres działania.

Takie sądy gminne będą odtąd używały historycznej nazwy „sąd pokoju“. Drugą instancją dla sądów pokoju jest sąd obwodowy w każdym obwodzie. O środkach prawnych przeciw rozstrzygnięciom trybunałów orzeka sąd apelacyjny przy jen. Gubernatorstwie.

We wszystkich tych instancjach przewidziany jest udział obywateli kraju w wykonywaniu judykatury. C. i k. Zarząd wojskowy przyznaje ludności znacznie szerszy zakres działania w wykonaniu sądownictwa niż ten, jaki istniał poprzednio za czasu pokoju. Rząd okazuje w ten sposób zaufanie, jakie żywi do ludności. Przez swoich przedstawicieli, powołanych na urząd sędziowski ma społeczeństwo uzyskać wgląd w wykonywaniu sądownictwa i utwierdzić się w przepominaniu, że miarodajnymi wskaźnikami w urzędzeniu sądownictwa są wyłącznie dobro kraju i zapewnienie bezstronnego wymiaru sprawiedliwości. Takie przeświadczenie musiała zresztą już i dotychczasowa działalność sądów w czasie okupacji upowszechnić.

Zarząd wojskowy oczekuje, iż społeczeństwo na okazanie mu zaufante odpowie równą ufnością i liczy na to, że osobistości powołane na urząd sędziowski będą współdziałały chętnie i ufnie wraz ze sędziami koronnymi, mając na oku dobro ogółu. Celem poprawy i pogłębienia działalności w sprawach opieki wezwie zarząd sądownictwa niebawem także szersze koła społeczeństwa do współdziałania.

3.

Monopol spirytusowy i wódczany.

(Nr. 6567/16 Pr. g. G. W.)

C. i k. Generalne Gubernatorswo wojskowe w Lublinie zarządziło rozkazem Nr. 5579 pr. na podstawie postanowień § 22 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 22. kwietnia 1916. d. z rozp. Nr. 55. Dodatkowe opodatkowanie przeznaczonych do wolnego obrotu zapasu spirytusu i wódek.

Zapasy spirytusu i wódek znajdujące się na c. i k. terenie okupowanym przeznaczone do sprzedaży a nie wprowadzone lub nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy podlegają bezpośredniemu dodatkowemu opodatkowaniu w kw. 12. kopiejek w zlocie od jednego stopnia wiadrowego alkoholu.

Wolne są od tej dodatkowej opłaty zapasy spirytusu i wódki o ile nie przekraczają wogóle dwóch litrów.

Stopniowość przyjmuje się:

a) przy likerach, rosolisach i wszystkich słodzonych gatunkach wódek 35 stopni.

b) przy rumie koniaku, ślifwownicy 60 stopni

c) przy esencyach spirytusowych 70 „

d) przy zwyczajnej wódce do picia, starce i t.p. przyrządzanych ale nie słodzonych gatunkach wódki 50 stopni

e) przy spirytusie 95 stopni.

Zapasy podległe Dodatkowej opłacie zgłosić należy w c. i k. Komendzie obwodowej w ciągu dwóch tygodni od daty ogłoszenia tego rozporządzenia.

Nie wolno sprzedawać spirytusu i wódek, przed uiszczeniem tej dopłaty.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

4.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 4. maja 1916. dotyczące monopolu cukrowego i przymusu koncesyjnego dla handlu cukrem.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

I Rozdział.

Monopol cukrowy.

§ 1.

Monopol przywozu i sprzedaży.

Przywóz cukru do obszaru okupowanego i sprzedaż cukru w obrębie tego obszaru zastrzega się na rzecz c. i k. Zarządu wojskowego.

Pod nazwą „cukier“ rozumieć należy cukier buńczany.

§ 2.

P r z y w ó z.

Przywóz cukru do obszaru okupowanego przez c. i k. Zarząd wojskowy jest wolny od cła.

Przywóz dla celów określonych w § 4, punkt 1, 2, 3 i 6 ordynacji cłowej (rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 31. maja 1916, Nr. 15 Dz. rozp.), nie ulega ograniczeniom żadnym.

§ 3.

Upoważnienia do sprzedaży cukru.

C. i k. Zarząd wojskowy może upoważnić pewne osoby do sprzedaży cukru, udzielając im koncesyi na handel cukrem.

Koncesya zastępuje także pozwolenie zakupna (§ 4 rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 15 Grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.).

§ 4.

Ustanowienie cen.

Ceny sprzedaży cukru będą ustanowione w drodze rozporządzenia Jenerał Gubernatorstwa.

Jenerał Gubernatorstwo postanawia, po jakich cenach producent musi oddać cukier c. i k. Zarządowi wojskowemu i ustala ceny, po których c. i k. Zarząd wojskowy odstępuje cukier handlarzom.

Uchyła się wszelkie pośrednie opłaty od fabrykacji lub sprzedaży cukru.

II Rozdział.

Koncesya na handel cukrem.

§ 5.

Władza koncesyonująca i dokument koncesyjny.

Koncesyi na handel cukrem (§ 3) udziela Komenda obwodowa, w której obrębie urzędowym przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Pozwolenie wystawia się w formie dokumentu (dokument koncesyjny).

§ 6.

Posiadacz koncesyi.

Koncesyi udziela się tylko osobom godnym zaufania i nienagannego prowadzenia które posiadają ogólne i kupieckie wykształcenie.

Prowadzenie przedsiębiorstwa przez dzierżawcę jest zakazane. Prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę na rachunek posiadacza koncesyi wymaga pozwolenia Komendy obwodowej. Zastępca musi odpowiadać warunkom pierwszego ustępu.

Po śmierci posiadacza koncesyi może być przymysł prowadzony na podstawie dawnego dokumentu koncesyjnego na czas wdowieństwa na rachunek wdowy, która żyła z nim aż do jego śmierci we wspólnem gospodarstwie domowem, lub na rachunek małoletnich potomków uprawnionych do dziedzictwa aż do osiągnięcia pełnoletności; o tem należy donieść Komendzie obwodowej i wyznaczyć w razie potrzeby odpowiedniego zastępcę w myśl poprzedniego ustępu.

§ 7.

Lokal przedsiębiorstwa.

Na podstawie tej samej koncesyi może być handel cukrem prowadzony tylko w jednej gminie i tylko w lokalach wymienionych w dokumencie koncesyjnym.

O przesiedleniu w obrębie tej samej gminy należy donieść Komendzie obwodowej przynajmniej na tydzień przed otwarciem handlu w nowym lokalu.

§ 8.

Rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa.

Dokument koncesyjny ustanawia rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa zwłaszcza, czy towar może być oddawany tylko drobnym handlarzom, czy także wprost konsumentom.

§ 9.

N a d z ò r w ł a d z.

Prowadzenie handlu cukrem stoi pod nadzorem władzy.

Organom powołanym do wykonywania tego nadzoru, musi być dozwolony wstęp do lokali przedsiębiorstwa, ich przeszukiwanie i wgląd do ksiąg handlowych i innych zapisków o handlu cukrem.

III. Rodział.

Postanowienie ogólne i końcowe.

§ 10.

Upoważnienie do wydania zarządzeń wykonawczych.

Jenerał Gubernator upoważniony jest do wydania wszelkich rozporządzeń i do stworzenia wszelkich urzędzeń, potrzebnych do przeprowadzenia monopolu cukrowego.

§ 11.

Postanowienia karne.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, będą — o ile nie podpadają pod surowszą karę — karane przez Komendę obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do trzech tysięcy koron.

§ 12.

Zarządzenia przymusowe.

Koncesja może być każdej chwili cofniętą.

Koncesja musi być cofniętą, jeżeli odpadną warunki co do godności zaufania lub nienaganności

posiadacza koncesyi, lub jeżeli przy prowadzeniu przedsiębiorstwa nie dostrzymano niniejszego rozporządzenia lub przepisu wydanego na jego podstawie, mimo powtórnego ukarania i przestrogi urzędowej.

Dla zapewnienia skutku może Komenda obwodowa zamknąć przymusowo lokal przedsiębiorstwa i zarządzić zajęcie towarów.

§ 13.

Postanowienia przejściowe.

Zapasy znajdujące się w obszarze okupowanym przeznaczone na sprzedaż, a nie wprowadzone lub nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy, mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego tylko do 10. czerwca 1916, o ile nie zostały przed tym dniem zgłoszone w Komendzie obwodowej w której okręgu urzędowym są zamagazynowane.

Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie zgłoszenia.

Zapasy niezgłoszone uzna Komenda obwodowa za przepadłe z dniem 10. czerwca 1916.

Zapasy zgłoszone mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego do 10. lipca 1916. Zapasy nie sprzedane do tego czasu obejmie c. i k. Zarząd wojskowy po cenach umdwiionych lub po cenach, po jakich odstępuje się cukier handlarzom, (§ 4, ustęp 2).

§ 4, ustęp 3, nie stosuje się do zapasów, określonych w 1. ustępie, podatki pośrednie, przypadające według ustaw krajowych, mogą być co do tych zapasów podwyższone w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatora aż dos wyokości stu procent stopy podatkowej.

Osoby które otrzymały pozwolenie na wywóz pewnego zapasu cukru z Monarchii, mogą ten zapas wprowadzić do 1. czerwca 1916. zapasy te podlegają po wprowadzeniu ich przepisom tego paragrafu.

§ 14.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15. maja 1916.

ARCYKSIĄŻE FRYDERYK, marszałek polny, w. r.

Obwieszczenie.

Wzywa się ludność do zbierania chrząszczy króre w suszonym i zmielonym stanie stanowią nadzwyczaj cenny i pożywny pokarm dla niektórych zwierząt domowych.

Chrząszcze należy wcześniej rano z drzew strząsać, rozłożywszy poprzednio pod drzewami wielkie chusty lub płachty.

Zdrętwiałe po wpływie ostrego powietrza nocnego chrząszcze spadają przy lekkim wstrząśnięciu drzewa i z łatwością mogą być wówczas zbierane.

Zebrane chrząszcze wrzuca się do jakiegoś naczynia [konewki lub t. p.], do którego nalewa się kipiącą wodę celem zabicia tychże. Zabite chrząszcze suszy się starannie w piecach piekarskich, suszarniach lub też przewiewnych strychach.

Dobrze wysuszone chrząszcze przyjmuje się w magazynach monopolowych z płytą 90 h. za kilogram.

Ponieważ odstawienie małej ilości chrząszczy nie opłaciłoby się przeto wzywa się handlarzy, by w kilku gminach i większych obszarach zakupywali suszone chrząszcze i następnie w większych ilościach odstawiali je do magazynów monopolowych.

Zastosowanie pokrzywy do wytwarzania włókien tkackich.

Obecny stan wojenny który wywołał zupełny zastój w imporcie bawełny z krajów podzwrotnikowych zwrócił uwagę na roślinę, która w czasie pokoju nie tylko że nie posiada najmniejszego znaczenia, lecz jako chwast wszędzie bywa wykorzystana. Roślina ta znana wszystkim pod nazwą pokrzywy, posiada, jak to wykazały badania znawców, w badyłach, cenny materiał włókien, które podobnie jak badyły lnu nadają się do fabrykacji wyrobów tkackich i przez to stały się cennym surrogatem brakującej obecnie bawełny. Przez co roślina ta nabrała wielkiej wartości i stała się rośliną tkacką.

Do zbioru i użycia pokrzywy niechaj służy kilka podanych tu objaśniających uwag i dyrektyw, których jaknajdokładniej trzymać się należy.

W ogólności znajduje się pokrzywa w pobliżu śmietników, obok płotów, w nizinach rzek, na krań-

cach lasów w wykarczowanych obszarach, na łąkach jakoteż w pobliżu rumowisk.

Rozróżniamy dwa gatunki pokrzywy, dwuletnia i jedno-letnia, pierwsza wyrasta w miejscach wilgotnych zacienionych do wysokości dorosłego człowieka, jedno-letnia zaś do 1½ metra. Co do jakości cenniejsza jest dwuletnia pokrzywa.

Pokrzywy nie wrywa się lecz ścina się ją tuż przy ziemi, posługując się przy tem sierpem, lub też przy większej ilości pokrzywy, kosą.

Najlepszy czas do zbierania pokrzywy jest sierpień.

Po ścięciu należy zerwać liście, gdyż do wytwarzania włókien tkackich służą jedynie tylko badyły, liście zaś mogą służyć za pokarm dla bydła, bez względu na to czy w stanie świeżym czy też suszonym.

Do zrywania liści używa się starych rękawic. Najlepiej zrywać liście ze ściętych pokrzyw dopiero następnego dnia, ponieważ wtedy liście te, nie pieką tak bardzo jak w stanie świeżym.

Szczególniejszej uwagi należy dokładać przy suszeniu badyli pokrzyw. Świeża pokrzywa złożona w większej ilości, zaparza się w ciągu 2-3 dni, przy czem włókna się niszczą, a pokrzywa taka jest już bezużyteczną.

Nieużyteczną czyni ją także dłuższe leżenie w wilgotnym miejscu i dlatego też należy unikać składania pokrzywy w większych ilościach i na wilgotnych miejscach.

W wielu miejscowościach są cegielnie w których się obecnie nie pracuje, często są także wielkie puste kopy i stodoły, suszarnie, strychy i t. p.

Przysuszeniu należy pokrzywę układać krzyżowo.

W przewiewnych miejscach suszą się badyły pokrzywy w ciągu 8 dni i są odpowiednie do użytku i do wystania. Suchy materiał może być nagromadzony w stertach bez obawy przed ewentualnym zepsuciem, jeżeli tylko umieszczony jest w suchym i przewiewnym miejscu.

Ponieważ pokrzywa stała się obecnie rośliną tkacką, byłoby rzeczą wskazaną obszary nie nadające się do uprawy roli obsiewać nasieniem pokrzywy, które z dojrzałej pokrzywy może być łatwo uzyskane.

Nasiona pokrzywy są wielkości główki od szpilki a w stanie dojrzałym czarne.

Po wysuszeniu powinno się je przechowywać w miejscu suchym i przewiewnym.

Wszystkie urzędy gminne, duchowieństwo, nauczycielstwo jak nie mniej komisye agrarne starać się powinny o jaknajszerszą publikację tego ogłoszenia.

Wzywa się ludność, a zwłaszcza młodzież szkolną by w tym roku zbierała pokrzywę w wielkiej ilości i w stanie dobrze wysuszonym bez liści przyjmie się ją w magazynach Komendy obwodowej w Opatowie lub w Ostrowcu z płata za 100 Kg. 1 Koronę.

Przez to nadarza się dla biednej ludności dogodna okazja zarobkowania i przyczynienia się do dobra własnego i ogółu.

7.

Huty żelazne.

W myśl rozp. Naczelnej Komendy Armii z dnia 19. kwietnia 1916 (Qu. Abt. M. V. Nr. 27434/1 P.) wszystkie huty żelazne znajdujące się w obwodach Końsk, Wierzbnik, Kielce, Opatów, jakoteż huty będące dawniej w posiadaniu rządu rosyjskiego podlegają bezpośrednio c. i k. wojskowemu urzędowi górniczemu w Dąbrowie.

8.

Towarzystwo ubezpieczeń „Snop“.

Podaje się do wiadomości, że Warszawskie T-wo ubezpieczeń „Snop“, którego firma brzmi obecnie „Towarzystwo wzajemnego ubezpieczenia od ognia Snop“ otrzymało zezwolenie na przyjmowanie w obrębie Generalnego Gubernatorstwa wojskowego ubezpieczeń od ognia budynków, których wartość szacunkowa przenosi 5000 rubli, a także przyjmowanie ubezpieczenia ruchomości w miastach i fabrykach.

Warunkiem tego zezwolenia jest założenie filii na obszarze Generalnego Gubernatorstwa wojskowego.

9.

Ubezpieczenia w obszarze okupowanym.

J. G. W. B. N. 22. 226/16 z 9. V. 1916.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie otrzymało zezwolenie na podjęcie czynności w zakresie ubezpieczeń na życie w obszarze okupowanym.

Biuro, powołane do przyjmowania premii, utworzone będzie w Lublinie.

10.

O g ł o s z e n i e**o przyjmowaniu dobrowolnie zgłaszających się mieszkańców obszaru okupowanego w Polsce do służby przy żandarmeryi krajowej.**

(M. G. G. Präs. Nr. 5695/16)S.

Zarząd wojskowy obszarów okupowanych w Polsce zezwolił na przyjmowanie dobrowolnie zgłaszających się mieszkańców kraju okupowanego do służby przy żandarmeryi krajowej.

Ponieważ żandarmerya w obszarach okupowanych jest składową częścią c. i k. armii, dobrowolne wstąpienie do służby przy żandarmeryi podlegać będzie tym samym warunkom, które obowiązują przy dobrowolnem zgłaszaniu się do służby wojskowej w c. i k. armii na podstawie zezwolenia udzielonego przez Najwyższe Postanowienie z dnia 1. października 1914 r.

I. Warunki przyjęcia do służby przy żandarmeryi.

a) stwierdzona zdolność wojenna oraz wiek od lat 20-tu do 30-tu;

b) nieposzlakowany charakter kandydata [ukaranie przez sąd wyklucza przyjęcie do służby];

c) znajomość języka polskiego w słowie i piśmie. Kandydaci posiadający także język niemiecki będą mieli pierwszeństwo;

d) stan wolny, albo wdowi, lecz bezdzietny;

e) zobowiązanie się do służby czynnej przy żandarmeryi kraju okupowanego na przeciąg najmniej lat 4-ch.

Kandydaci małoletni muszą przedstawić pisemne i przez gminę potwierdzone świadectwo, że ojciec względnie opiekun zgadza się na dobrowolne ich wstąpienie do służby przy żandarmeryi.

II. Przepisy o poborach.

Przyjęcie nastąpi narazie na przeciąg 6-ciu miesięcy; jest to okres próbny, po przebyciu którego kandydat będzie wcielony do żandarmeryi.

Początkowe pobory wynoszą — oprócz unormowanej należitości w służbie etapowej (obecnie 3 K. 12 h. dziennie) — 2 K. 74 h. żołdu i 1 K. 20 h. dodatku połowego na dzień.

Każdy kandydat musi posiadać własne porządne odzienie, obuwie i bieliznę; póżniej Zarząd wojkowy dostarczy umundurowania, butów i broni.

Do każdego podania należy dołączyć, pódz oryginalnych dokumentów osobistych, następujący rewers, napisany własnoręcznie w polskim lub niemieckim języku:

R E W E R S.

Obowiązuję się, na wypadek przyjęcia mnie do służby przy żandarmeryi w okupowanych obszarach Polski, służyć czynnie przy tejże żandarmeryi conaj-

mniej przez przeciąg 4-ch lat.

Data

Podpis

Dwaj świadkowie.

Podanie o przyjęcie należy przesłać do c. i k. Komendy obwodowej napóżniej do dnia 30. czerwca 1916 roku.

Przyjęci do służby podlegać będą, — od dnia wstąpienia — na równi z osobami przynależącymi do c. i k. armii, przepisom karnym i dyscyplinarnym kodeksu wojskowego.

C. i k. Komendant Obwodu:

Waleryan FEHMEL

pułkownik, w. r.